

ΜΠΟΥ

Το εκπαιδευτικό τοπίο αηλιάζει

ΣΕΛΙΔΕΣ 18. 19

ΧΑΡΑΥΓΗ

Κυριακή, 28 Φεβρουάριος 2010, π. 1

Το εκπαιδευτικό τοπίο αλλάζει

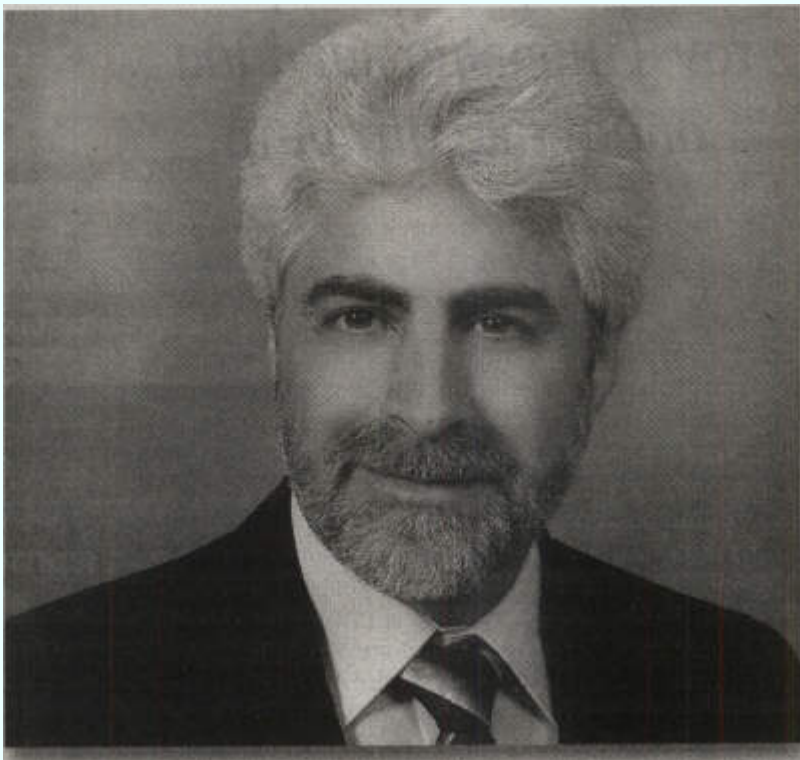
Οι αλλαγές που συντελούνται είναι βαθιές, αφορούν όλους χωρίς εξαίρεση και ανοίγουν προοπτικές για τη λύση προβλημάτων της κοινωνίας

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Οι εξελίξεις στη δημόσια εκπαίδευση "τρέχουν" τις τελευταίες βδομάδες. Η κατάθεση των ολοκληρωμένων προτάσεων για αναμόρφωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι πλέον γεγονός και υπάρχει η εκ των προτέρων θετική στήριξη από όλο το φάσμα του εκπαιδευτικού κόσμου και της κοινωνίας. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση είναι κοντά όσο ποτέ άλλοτε και σημαντική κρίνεται η άποψη των εκπαιδευτικών εταίρων και ειδικά αυτών που θα καλεστούν να εφαρμόσουν στην πράξη τις αλλαγές που θα επέλθουν. Αυτοί δεν είναι άλλοι από τους εκπαιδευτικούς.

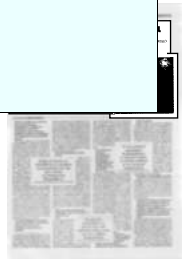
Για τις τελευταίες εξελίξεις και τις προτάσεις που υπάρχουν σήμερα στο τραπέζι του διαλόγου, μιλά στη «Χ» ο πρόεδρος της Προοδευτικής Κίνησης Καθηγητών Σωτήρης Χαραλάμπους.

Ο πρόεδρος της Προοδευτικής διαμνύει πως το εκπαιδευτικό τοπίο αλλάζει με την κατοχύρωση των βαθιών τομών τόσο στη δομή όσο και στο περιεχόμενο της κυπριακής εκπαίδευσης. Αναλύει με συγκεκριμένο τρόπο την πρόταση Τσιάκαλου για την ενοποίηση της Μέσης Γενικής με την Τεχνική Εκπαίδευση και τονίζει ότι αυτή η αλλαγή επιτυγχάνει τη σύζευξη της γενικής παιδείας και της επαγγελματικής μόρφωσης που θα καταλήγει σε ένα ισότιμο απολυτήριο που θα δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Χαρακτηρίζει την εισαγωγή των νέων αναλυτικών προγραμμάτων ως τη σημαντικότερη παράμετρο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και εκφράζει ικανοποίηση για την εφαρμογή των τετραμήνων που αποτελεί ένα πάγιο αίτημα της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ο Σ. Χαραλάμπους χαρακτηρίζει ως αποκύημα φαντασίας τα όσα λέγονταν ότι θα καταργηθεί το μάθημα των θρησκευτικών και τονίζει απερίφραστα πως κάποιοι εχθροί της Μεταρρύθμισης επένδυσαν στο φόβο του λαού.

ΧΑΡΑΥΓΗ

Κυριακή, 28 Φεβρουάριος 2010, π. 18

Συνέντευξη στον: **ΣΠΥΡΟ ΣΩΤΗΡΙΟΥ**

Φαίνεται ότι μπήκαμε για τα καλά στην καρδιά της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. Ο πρόεδρος της Επιτροπής για τα Αναλυτικά Προγράμματα, Γιώργος Τσιάκαλος παρέδωσε την πρόταση για αναμόρφωση της εκπαίδευσης. Σας ικανοποιεί αυτή η πρόταση;

Μπαίνουμε πράγματι στην πιο κρίσιμη φάση της Μεταρρύθμισης. Το θεωρητικό μέρος ολοκληρώνεται και το εκπαιδευτικό τοπίο αλλάζει, ενώ ταυτόχρονα θα επιχειρηθεί η συνολική μεταβολή του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος, έτσι που να κατοχυρωθούν πλήρως οι βαθιές τομές τόσο στη δομή όσο και στο περιεχόμενο της κυπριακής εκπαίδευσης. Πράγματι ο πρόεδρος της Επιτροπής των Αναλυτικών κ. Τσιάκαλος παρέδωσε την πρότασή του, η οποία αν και ολοκληρωμένη, θα μπει στη διαβούλευση για τυχόν εισηγήσεις ή διαφοροποιήσεις. Αυτές δεν αναμένεται να είναι πολλές και μεγάλες, νοούμενου ότι είναι προϊόν ενδελεχούς διαλόγου εδώ και αρκετό καιρό. Ήδη υπάρχει η πρώτη θετική αντίδραση από όλους.

Στη Δημοτική Εκπαίδευση έχουμε αισθητές αλλαγές που θα αλλάξουν ριζικά τη δομή και λειτουργία της, αφήνοντας περισσότερο χρόνο και ευχέρεια στο παιδί για δημιουργική δράση και σχολική ζωή, λύοντας ταυτόχρονα το μέγα ζήτημα της κατ' οίκον εργασίας. Και το κυριότερο, συνδέεται σε ενιαίο επίπεδο πλέον η Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση που ως τώρα δεν υπήρχε. Γίνεται πράξη το ενιαίο υποχρεωτικό σχολείου που φθάνει μέχρι την Α' Λυκείου.

Αυτό που ξεχωρίζουμε για το νέο τύπο Λυκείου είναι ασφαλώς η ενοποίηση της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης. Ήταν και δική σας εισήγηση;

Σίγουρα ήταν και δική μας πρόταση - θέση, την οποία παλεύουμε εδώ και χρόνια και τώρα την βλέπουμε να γίνεται πράξη. Και αυτή η πρόταση ενυπάρχει στις διαχρονικές θέσεις της Προοδευτικής για ενιαίο 12χρονο σχολείο. Δυστυχώς, το σύστημα της απόλυτα ελεύθερης

επιλογής μαθημάτων από τους μαθητές των δημοσίων λυκείων, προκάλεσε πολλές παρενέργειες και αγκυλώσεις σε πολλά επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος. Ετσι καταργείται το δυαδικό διπλό δίκτυο και προχωρούμε στην ενοποίηση του Λυκείου και των Τεχνικών Σχολών, η οποία θα περιλαμβάνει 14 προγράμματα σπουδών. Όλα τα παιδιά θα έχουν το ίδιο πρόγραμμα μέχρι και την Α' Λυκείου. Για τις δύο τελευταίες τάξεις του νέου τύπου λυκείου θα διδάσκονται τα μαθήματα κοινού κορμού και τα ενισχυμένα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που θα επιλέγουν τα παιδιά.

Πότε θα λειτουργήσει ο νέος τύπος Λυκείου;

Η θέση της ηγεσίας της ΟΕΛΜΕΚ για την πρόσβαση στα πανεπιστήμια ήταν έξω από το πνεύμα της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης

υλικοτεχνική υποδομή, ιδιαίτερα στα απομακρυσμένα σχολεία (π.χ. Αγρός, Πύργος, κ.α) τα οποία πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν και προγράμματα σπουδών όπως μηχανολογία, κ.α. Θα αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες Τεχνικές Σχολές, ως προς την υποδομή, οι οποίες φυσικά θα έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν και προγράμματα σπουδών θεωρητικά, όπως κλασικές σπουδές, κοινωνικές επιστήμες, κ.α.

Τίθεται ένα εύλογο ερώτημα: Γιατί προχωρούμε σ' αυτή την ενοποίηση; Τι επιτυγχάνουμε μ' αυτή;

Κατ' αρχήν αποσκοπεί στην αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και στην αντιμετώπιση μιας σειράς από προβλήματα όπως η παραπαιδεία, η σχολική αποτυχία, η σχολική διαρροή, η προκατάληψη για τη χειρωνακτική εργασία. Ταυτόχρονα επιτυγχάνεται και η σύζευξη της γενικής παιδείας και της επαγγελματικής μόρ-

Αφού γίνει η νομοτεχνική επεξεργασία και περάσει από τη Βουλή, θα λειτουργήσει σε τρία χρόνια. Θα αφορά τους μαθητές που είναι τώρα Γ' Γυμνασίου. Στο μεταξύ θα πρέπει να ολοκληρωθεί και η

Οχι μόνο δεν καταργήθηκαν τα Θρησκευτικά, αλλά αυξάνονται κιόλας οι ώρες τους και το μάθημα εκσυγχρονίζεται

φωσης που θα καταλίγει σε ένα ισότιμο απολυτήριό που θα δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι αλλαγές δεν γίνονται αποσπασματικά, αλλά παράλληλα και αλληπλένδετα έχοντας πανοπτική θεώρηση. Για παράδειγμα, τα αναλυτικά προγράμματα, τα προγράμματα σπουδών, τα ωρολόγια προγράμματα και η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ακολούθησαν παράλληλη πορεία διότι το ένα εξαρτάτο από το άλλο.

Είναι έτοιμα και τα Αναλυτικά Προγράμματα. Η ραχοκοκαλιά της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. Μια πολύμηννη δουλειά ολοκληρώθηκε. Πώς προχωρούμε;

Είναι η σημαντικότερη παράμετρος της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. Εξυπακούει αυτό που ονομάζουμε «Περιεχόμενο της Εκπαίδευσης». Αυτά θα διαμορφώσουν το σύγχρονο σχολείο, το οποίο θα συνδέεται με την κοινωνική πραγματικότητα. Τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα συνδέουν το γενικό μορφωτικό αγαθό με τις απαιτήσεις των ατόμων που προέρχονται από διαφορετικούς γεωγραφικούς πολιτιστικούς χώρους, κοινωνικές ομάδες, στρώματα, τάξεις ή εθνότητες. Ελευθερώνουν τις δημιουργικές ικανότητες. Το σύνολο των διαδικασιών που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των Αναλυτικών Προγραμμάτων στην κυπριακή εκπαίδευση, έχουν τεθεί σε νέες βάσεις, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους στόχους της Εκθεσης για την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση. Θα αρχίσει άμεσα η σταδιακή, μεθοδευμένη τοποθέτηση, διαφόρων μερών, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί σιγά-σιγά και με επιστημονική πάντα υποστήριξη, η ολική εφαρμογή τους.

Υπήρξαν και «επίμαχα» μαθήματα τα οποία βρέθηκαν στο μάτι του

όνο δεν ίθθηκαν τα τικά, αλλήλ κιά οι ώρες το μάθημα οονίζεται

κυκλώνα, όπως η Ιστορία ή τα Θρησκευτικά. Εχουν ολοκληρωθεί και

Τα νέα αναλυτικά προγράμματα θα διαμορφώσουν το σύγχρονο σχολείο, το οποίο θα συνδέεται με την κοινωνική πραγματικότητα

αυτά τα αναλυτικά;

Φυσικά υπήρξαν και αυτοί που επένδυσαν στο φόβο του λαού, εχθροί της Μεταρρύθμισης, οι οποίοι διαψεύστηκαν. Δεν ακούγονται πια. Ελεγαν για παράδειγμα ότι «θα καταργηθούν τα θρησκευτικά». Οχι μόνο δεν καταργήθηκαν, δεν υπήρξε ποτέ τέτοιο θέμα, ήταν αποκύημα φαντασίας, αλλά αυξάνονται κιά οι ώρες τους και το μάθημα εκουγχρονίζεται και εμπλουτίζεται

στη βάση της θρησκευολογίας. Οσο για την Ιστορία, τέθηκαν επικεφαλής επιφανείς Ακαδημαϊκοί, κοινά αποδεκτοί και ολοκληρώνουν το έργο τους. Εδώ και τι δεν ακούστηκε. Οτι θα παραχαράξουν την Ιστορία, θα την γράψουν όπως θέλουν, θα μας αφελληνίσουν και άλλα διάφορα. Ολα τα μαθή-

ματα αλλάζουν, εκουγχρονίζονται.

Θα γραφούν καινούρια βιβλία, εγχειρίδια;

Αρχίζει η παραγωγή διδακτικού υλικού και η προσπάθεια είναι να φύγουμε από τη λογική του ενός βιβλίου. Τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα κατευθύνουν το παιδί να μάθει πώς να μαθαίνει, πώς και από πού ν' αναζητά τη γνώση. Παράλληλα αρχίζει και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για να εξοικειωθούν και με τα νέα Αναλυτικά, με το νέο διδακτικό υλικό και τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας.

Άλλο μεγάλο κεφάλαιο που αλλάζει ριζικά τη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση – αποτελεί μάλιστα και χρόνιο αίτημα της ΟΕΛΜΕΚ – είναι η εφαρμογή των τετραμίνων. Σύμφωνα με την πρόταση του Υπουργείου Παιδείας, τα τετράμνηνα θα εφαρμοστούν από την επόμενη σχολική χρονιά.

Άλλη μια πολύ σημαντική αλλαγή που εφαρμόζεται από φέτος. Καταργούνται τα τρία τρίμνηνα και πάμε στα δύο τετράμνηνα. Και αυτή η αλλαγή συνδέεται με τα Αναλυτικά. Δόθηκε η πρόταση στις Οργανώσεις, θα συζητηθεί, θα γίνουν ίσως κάποιες αλλαγές, θα περάσει και από τη Βουλή και από 1η Σεπτεμβρίου εφαρμόζεται.

Τα βασικότερα πλεονεκτήματα αυτής της αλλαγής είναι η εξοικονόμηση του διδακτικού χρόνου, περιορίζεται ο αχρείαστος φόρτος των διαγωνισμάτων, καλύτερη οργάνωση διδασκίας ύλης, πιο αντικειμενική αξιολόγηση του μαθητή,

απαλλαγή από γραφειοκρατία και άλλα. Προτείνεται ακόμα στο τέλος των τετραμίνων και διήμερη διακοπή μαθημάτων και ενασχόληση με δημιουργικές δραστηριότητες (συνέδρια, project, ημερίδες, επιμορφώσεις, κ.α.). Τα τετράμηνα ήταν ένα πάγιο αίτημα της εκπαιδευτικής κοινότητας, το οποίο υλοποιείται από φέτος.

Ναι μεν προχωρήσαμε το τελευταίο χρονικό διάστημα σε μεγάλα άλματα ως προς την υλοποίηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, υπάρχουν ωστόσο κάποια ανοιχτά κεφάλαια προς συζήτηση. Το σημαντικότερο, ίσως, συνδικαλιστικό ζήτημα για εσάς είναι το νέο Σχέδιο Αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου. Σας ικανοποιεί η πρόταση που κατέθεσε το ΥΠΠ, και μέχρι πού βρίσκεται η συζήτηση;

Αγωνιζόμαστε εδώ και χρόνια για τη διαμόρφωση ενός σχεδίου αξιολόγησης που θα καταργήσει το αναχρονιστικό σύστημα του επιθεωρητισμού. Ο Επιθεωρητισμός έχει στερήσει για χρόνια από τον εκπαιδευτικό την αξιοπρέπεια και

Στο νέο σχέδιο Αξιολόγησης εμπεριέχονται οι διαχρονικές θέσεις των εκπαιδευτικών για κατάργηση του επιθεωρητισμού.

την παιδαγωγική του ελευθερία. Στο επίκεντρο της υφιστάμενης αξιολόγησης βρισκόταν πάντα η βαθμολογία του εκπαιδευτικού χωρίς να αξιολογούνται παράλληλα και οι άλλοι παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δηλαδή η σχολι-

κή μονάδα και το εκπαιδευτικό σύστημα εν γένει. Το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια περιλαμβάνει πρόταση για την εισαγωγή ενός νέου συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Αναφέρεται συγκεκριμένα ότι θα πρέπει να καταργηθεί το μονοδιάστατο μοντέλο του επιθεωρητισμού, να εισαχθεί ένα σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης του έργου της σχολικής μονάδας και να δημιουργηθούν εναλλακτικές βαθμίδες ανέλιξης των εκπαιδευτικών που θα αποσκοπούν στην αξιοποίησή τους από το εκπαιδευτικό σύστημα ανάλογα με τις ιδιαίτερες ικανότητες και κλίσεις τους.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, λοιπόν, δόθηκε από το ΥΠΠ νέο Σχέδιο Αξιολόγησης, το οποίο μπήκε στο διάλογο, παρά την κωλυσιεργία κάποιων που δεν ήθελαν το νέο σύστημα και μάλλον βολεύονται με το υφιστάμενο. Το σχέδιο είναι ανοιχτό, ο διάλογος προχωρημένος, μένει στις Οργανώσεις να τοποθετηθούν σε επίμαχα – κομβικά σημεία του Σχεδίου, αφού δίνει αυτή τη δυνατότητα. Στο σχέδιο εμπεριέχονται οι διαχρονικές θέσεις των εκ-

Υπήρξαν και αυτοί που επένδυσαν στο φόβο του λαού, εχθροί της Μεταρρύθμισης, οι οποίοι διαψεύστηκαν

παιδευτικών για κατάργηση του επιθεωρητισμού. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να τοποθετηθούν με σαφήνεια. Οι θέσεις της Προοδευτικής είναι γνωστές, τις έχουμε καταθέσει στα συλλογικά όργανα της ΟΕΛΜΕΚ και απαιτούμε το ίδιο να πράξουν και οι υπόλοιποι, για να προχωρήσει με ταχύτερους ρυθμούς και αυτό το ζήτημα.

Δεν υιοθετήθηκε τελικά η πρόταση της ηγεσίας της ΟΕΛΜΕΚ για την εισδοχή στα Πανεπιστήμια. Απορρίφθηκε από τη Συνδιάσκεψη των Γενικών Αντιπροσώπων, η οποία υιοθέτησε την πρόταση της Προοδευτικής. Αυτό σημαίνει δικαίωση των θέσεών σας;

Η θέση της ηγεσίας της ΟΕΛΜΕΚ ήταν έξω από το πνεύμα της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. Προνοούσε για παράδειγμα το συνηπολισμό των βαθμών της Β' και Γ' Λυκείου για εισδοχή στα Πανεπιστήμια και εξετάσεις για εισδοχή από τη Β' Λυκείου.

Μια θέση που επιτείνει τον εξετασιοκεντρικό χαρακτήρα του σχολείου και αντιστρατεύεται τη διαχρονική μας θέση για απαγκίστρωση του Λυκείου από την πρόσβαση, να μην γίνεται δηλαδή το Λύκειο προθάλαμος των ΑΑΕΙ. Η πρόταση της Προοδευτικής, που ευνοεί παραμονή των Παγκύπριων Εξετάσεων και αύξηση των θέσεων για τα Πανεπιστήμια με προοπτική την ελεύθερη πρόσβαση, πλειοψήφησε. Το ζήτημα δεν είναι ποιος δικαιώθηκε, αλλά αν η συγκεκριμένη απόφαση προσβλέπει στο καλώς νοούμενο συμφέρον των μαθητών και της εκπαίδευσης γενικότερα.

Με όλες αυτές τις προτάσεις που φαίνεται ότι θα εφαρμοστούν είστε αισιόδοξος για το μέλλον της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης; Θα αφήσουμε πίσω μας το άχαρο, εξετασιοκεντρικό, βαθμοθηρικό σχολείο και θα βαδίσουμε στο νέο δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο που ονειρεύεται ολόκληρη η κοινωνία;

Η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση για να εφαρμοστεί με συνέπεια και να διασφαλιστεί η διαχρονική συνέχειά της,

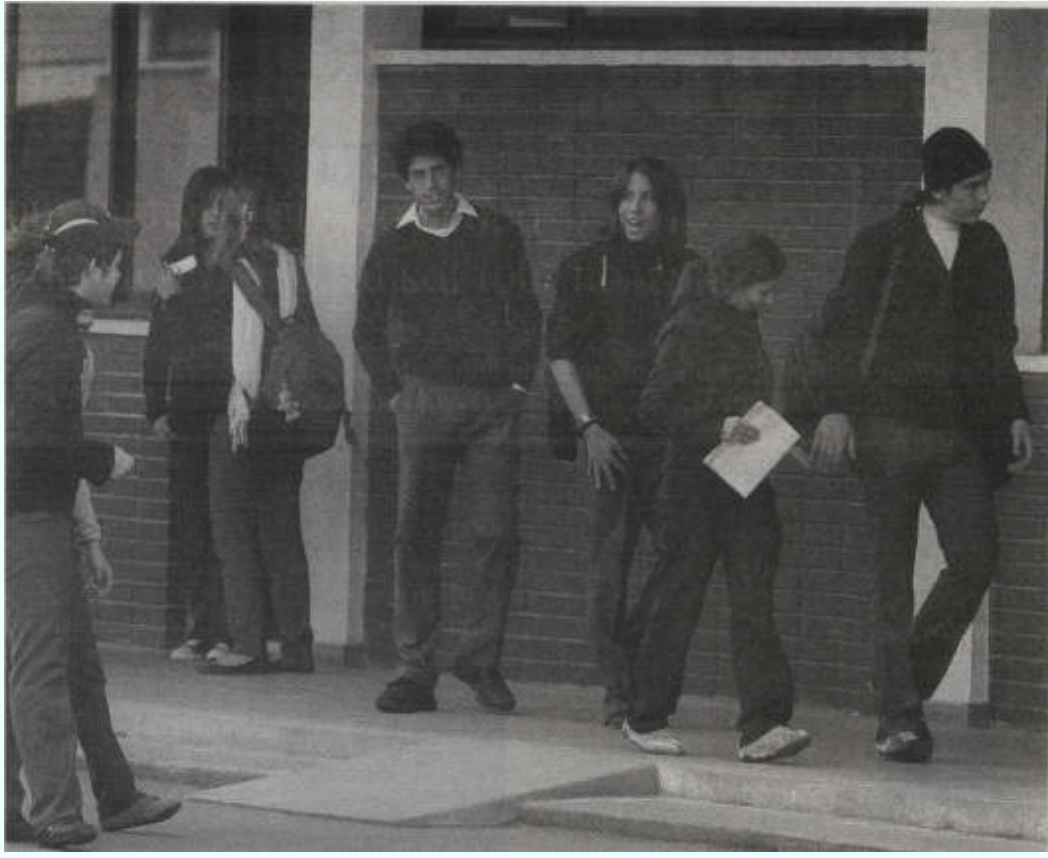

χρειάζεται καθολική στήριξη και πολιτική και κοινωνική συναίνεση. Η συμμετοχή όλων των φορέων τόσο στις διαδικασίες όσο και στο δημόσιο διάλογο, αλλά και στο δομημένο διάλογο στα Συμβούλια Παιδείας, έθεσε τις βάσεις για το όραμα για ένα «δημοκρατικό

σχολείο και όχι ένα σχολείο της οικονομίας της αγοράς» το οποίο είναι κοινό για όλους. Οι αλλαγές που συντελούνται είναι βαθιές, αφορούν όλους χωρίς εξαίρεση και ανοίγουν προοπτικές για τη λύση προβλημάτων της κοινωνίας. Η Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση

είναι μια μακροχρόνια διαδικασία, μια συνεχής προσπάθεια και θα είναι «κυλιόμενη» στην πορεία υλοποίησής της. Οι Μεταρρυθμίσεις έχουν αρχίσει, δεν πρέπει να έχουν τέλος. Το σχολείο συνεχώς θα μεταρρυθμίζεται και γενικά το εκπαιδευτικό σύστημα.

ΧΑΡΑΥΓΗ

Κυριακή, 28 Φεβρουαρίου 2010, π. 19

